

jeg havde, nemlig at jeg skulde ansee Tienden for Noget, som kunde hæves uden Erstatning. Det har jeg aldrig anseet berettiget, men jeg har anseet det ussikkert, at; naar Byrden var omtrent af en lige Størrelse, men de stode usikkert ligeoverfor hinanden, hvad de havde at udrede, da ønskede jeg, at Lovgivningsmagten paa eengang kunde have disse Misligheder; thi, jeg maa gjøre opmærksom paa, at det var ikke Meningen af hvad jeg yttrede mig om, at jeg troede, eller ønskede, det skulde hæves for Personens Skyld, men for den Mislighed, der er forbunden dermed; thi det, jeg tillod mig at bemærke, er i en vis Henseende forandret fra den ene Side, men staaer fast paa den anden, thi paa samme Tid som Resolutionerne, som jeg omtalte, ere blevne anvendte og skulle staae fast for de Flere, som jeg nævnte, og de troede, de skulde have Ret til at overholde dem, da er der fornylig faldet en Overrettsdom, hvorved disse Bestemmelser ere blevne uindkjendte saaledes, at de, som ere pligtige til at udrede 6 Skpr. Byg, ere den 9de Januar d. A. dømte til at udrede 16 Skpr. Det er det, som jeg anseer for farligt og misligt, dersom vi skulde have mange Processer af det Slags i Fremtiden imellem Skolelærerne og Communerens Beboere, og derfor ønsker og troer jeg, at Lovgivningsmagten nok kan være bekjendt at gjøre Noget i den Henseende, naar det kun grunder sig paa en taalelig Overenskomst, uden at de enkelte Individuer i Communerne komme til at lide et altfor stort Tab. Det er ligesaavel bestemt, i Sammenligning med hvad jeg yttrede for, at det, hvad der skulde udredes til Skolers Bygning osv. fra de større Lodsæteres Side; da de have særlige Forpligtelser efter den samme og lignende Resolutioner, men det er altsammen efter Anordningen af 1814 gaaet over til Communen i Almindelighed; derimod gaaer samme Anordnings § 56 ligeledes ud paa, at alle de Afgifter, som efter approberet Plan udfordres til Skolevæsenet, skulle lignedes paa Hartkorn, Formue og Leilighed, men, som der i en anden Paragraph staaer, at Cancelliet nærmere bestemmer; de skulle udredes af de nærværende Indtægtsilder, saasom Degnetrave, Offer og Accidenter etc., og det Manglende paalignes;

det er, som om en Cancellieplacat her har bortfortollet denne § 56 i Forordningen af 1814, hvilket er til Fordeel for de større Tiendeiere og andre Eendomsbestodere, og det er det, jeg anseer for misligt, at det bliver bestaaende. Jeg troer, at Lovgivningsmagten kunde og burde bringe en bedre Samklang mellem disse Paragrapher. Jeg skal dog udtale, at jeg ønsker ikke, at der, saaledes som Lovforslaget gaaer ud paa, skal stee Afkortning i de større Embeder; men jeg ønsker, at der, saavidt som muligt, bliver taget Hensyn ved Lovens Affattelse ved Behandling i Udvalg til dem, som ere tillagte bestemte Rettigheder, saaledes at de ikke skulle kunne fratjendes ved Domme; thi jeg holder mig strengt til og respecterer gamle Rettigheder, medmindre at Lovgivningsmagten troer, at der er saa mange Misligheder forbundet dermed, at den her ved Beslutning anerkender, at det ikke længere kan taales eller maa bestaae.

Monrad: Jeg skal strax bemærke, at jeg ogsaa vil tilraade Thinget at lade dette Lovforslag gaae videre. Men jeg kan paa den anden Side heller ikke tilbageholde, at jeg ikke har saa Betænkkeligheder med Hensyn dertil. Denne hele Sag angaaende Ordningen af Skolelærernes Lønning er ordnet ved en Række af enkelte administrative Bestemmelser, idet der er blevet fastsat for hver enkelt Skole, hvor stor Løn Læreren skal have, paa hvilken Maade den skal oppebæres osv., og hvorved der er taget Hensyn til de enkelte Forhold paa hvert enkelt Sted. Man vil indsee, at disse Forhold paa de forskjellige Steder ere hoist forskellige; man vil indsee, at der, hvor der er nogle saa Børn, et ganske lille Skoledistrict, er Forholdet ganske anderledes end der, hvor der er en stor Mængde Børn og altsaa et stort Skoledistrict, og man har derfor ved administrative Bestemmelser maattet lempe og søie sig efter de paa ethvert Sted stedfindende Forhold. Det er herover, at dette Lovforslag slaar en Streg, idet det sætter alle Skolelærere paa det samme Trin (B. Skøler: Keil). Ja, det er muligt, at jeg tager feil; men i saa Fald vil man jo siden kunne oplyse mig derom. I § 8 er der givet en Bemyndigelse til at nedlægge Lønnen for de Skolelærere, der maatte